

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, RIBARSTVA I RURALNOG RAZVOJA

2042

Na temelju članka 2. stavka 3., članka 9. stavka 3., članka 12. stavka 6., članka 13. stavka 4., članka 14. stavka 5., članka 15. stavka 4., članka 16. stavka 5., članka 17. stavka 3., članka 18. stavka 4., članka 19. stavka 6., članka 20. stavka 11., članka 21. stavka 2. i 5., članka 22. stavka 3., članka 23. stavka 2. i 9., članka 24. stavka 3., članka 25. stavka 3., članka 27. stavka 3., članka 28. stavka 4. i 5., članka 29. stavka 9., članka 31. stavka 3. i članka 73. stavka 2. Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja (»Narodne novine« broj 140/05, 35/08) ministar poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja donosi

PRAVILNIK

O STAVLJANJU NA TRŽIŠTE SJEMENA ŽITARICA

OPĆE ODREDBE

Sadržaj Pravilnika

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuju se vrste žitarica čije se sjeme može certificirati i uvjeti certifikacije sjemena; kategorije sjemena pojedinih vrsta žitarica i uvjeti kojima moraju udovoljiti pojedine kategorije sjemena; uvjeti proizvodnje sjemena žitarica; uvjeti i postupak stručnog nadzora i nadzora pod stručnom kontrolom za pojedine vrste bilja i njihove kategorije sjemena; program osposobljavanja i uvjeti za obavljanje nadzora; uvjeti koje moraju ispunjavati dobavljači poljoprivrednog sjemena; način i vrijeme prijave za nadzor; obrazac Izvješća; obrazac Uvjerjenja o priznavanju sjemenskog usjeva; sadržaj i način vođenja evidencije o izdanim obrascima; sadržaj, oblik i način vođenja evidencije o masi preuzetoga naturalnog i dorađenog sjemena; uvjeti pripremanja mješavine sjemena i postupak stručnog nadzora prilikom pripremanja mješavine sjemena; minimalni zahtjevi kvalitete sjemena; veličina partije sjemena za pojedinu vrstu bilja i njihove mješavine; nadzor rada uzorkivača; nadzor rada laboratorija; obrazac Zahtjeva za izdavanje certifikata o sjemenu; dokumentacija, sadržaj, oblik i način vođenja evidencije o izdanim certifikatima o sjemenu; način i uvjeti provođenja naknadne kontrole za pojedine vrste bilja; način i uvjeti pakiranja, plombiranja i označavanja sjemena za pojedine vrste bilja i njihove kategorije sjemena; veličina sitnog pakiranja za pojedine vrste bilja; uvjeti trgovine sjemena na veliko i malo; uvjeti stavljanja na tržište sjemena koje je kemijski tretirano i sjemena koje udovoljava uvjetima ekološke proizvodnje u poljoprivredi; dokumenti koji prilikom uvoza moraju pratiti sjeme i/ili biti na pakiranju; uvjeti za uvoz i stavljanje na tržište sjemena u pogledu pakiranja, plombiranja i označavanja te način vođenja evidencije o uvezenim količinama sjemena preko 2 kilograma.

Članak 2.

1) Odredbe ovog Pravilnika primjenjuju se na proizvodnju sjemena žitarica namijenjenog stavljanju na tržište i stavljanje na tržište sjemena žitarica.

2) Odredbe ovog Pravilnika ne primjenjuju se na sjeme žitarica namijenjeno izvozu.

POSEBNE ODREDBE

Značenje izraza

Članak 3.

Izrazi upotrijebljeni u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

1. *Žitarice* su biljke sljedećih vrsta namijenjene ratarskoj ili vrtlarskoj proizvodnji, izuzev proizvodnje za ukrasne namjene:

<i>Avena sativa</i> L.	zob
<i>Hordeum vulgare</i> L.	ječam
<i>Oryza sativa</i> L.	riža
<i>Phalaris canariensis</i> L.	kanarska trava
<i>Secale cereale</i> L.	raž
<i>Sorghum bicolor</i> (L.) Moench	sirak
<i>Sorghum sudanense</i> (Piper) Stapf.	sudanska trava
<i>X Triticosecale</i> Wittm.	pšenoraž
<i>Triticum aestivum</i> L. emend. Fiori et Paol.	pšenica
<i>Triticum durum</i> Desf.	durum (tvrda) pšenica
<i>Triticum spelta</i> L.	pravi pir
<i>Zea mays</i> L. (partim)	kukuruz, osim šećerca i kokičara

U žitarice se svrstavaju i hibridi *Sorghum bicolor* (L.) Moench X *Sorghum sudanense* (Piper) Stapf čije sjeme mora udovoljavati standardima navedenim za roditeljske vrste.

2. *Sorte, hibridi i samooplodne linije* kukuruza i *Sorghum* spp.:

a) *stranooplodna sorta* je zadovoljavajuće ujednačena i postojana sorta;

b) *samooplodna linija* je zadovoljavajuće ujednačena i postojana linija dobivena samooplodnjom i odabirom kroz veći broj generacija ili drugom odgovarajućom tehnikom;

c) *jednostruki hibrid* je prva generacija križanja koje je definirao oplemenjivač između dvije samooplodne linije;

d) *dvostruki hibrid* je prva generacija križanja koje je definirao oplemenjivač između dva jednostruka hibrida;

e) *trostruki hibrid* je prva generacija križanja koje je definirao oplemenjivač između samooplodne linije i jednostrukog hibrida;

f) *sortno-linijski* ili *sortno-hibridni* (u daljnjem tekstu: top cross) je prva generacija križanja koje je definirao oplemenjivač između samooplodne linije ili jednostrukog hibrida i stranooplodne sorte;

g) *međusortni hibrid* je prva generacija križanja koje je definirao oplemenjivač između dvije stranooplodne sorte;

3. *Općeprihvaćena praksa* je opisani postupak koji dobavljač provodi pri održavanju sorte.

Sjeme žitarica i njegove kategorije

Članak 4.

1) Na tržište se može staviti sjeme sljedećih žitarica kojima je u postupku certifikacije potvrđena kategorija:

I) *Predosnovno sjeme* zob, ječma, riže, pšenice, raži, kanarske trave, pšenoraži, durum (tvrde) pšenice, pravog pira i drugih koje nije hibridno:

a) koje je proizvedeno pod odgovornošću oplemenjivača u skladu s općeprihvaćenom praksom za održavanje sorte;

b) koje je namijenjeno za proizvodnju sjemena kategorije osnovno sjeme, certificirano sjeme, certificirano sjeme prve generacije ili certificirano sjeme druge generacije;

c) koje udovoljava uvjetima za osnovno sjeme iz Dodatka 1. i 2. koji su tiskani uz ovaj Pravilnik i njegov su sastavni dio;

d) za koje je utvrđeno u stručnom nadzoru ili u slučaju uvjeta propisanih Dodatkom 2. ovoga Pravilnika u stručnom nadzoru ili nadzoru pod stručnom kontrolom da udovoljava uvjetima iz točke a), b) i c) ovoga podstavka.

II) *Osnovno sjeme* zob, ječma, riže, kanarske trave, raži, pšenoraži, pšenice, durum (tvrde) pšenice, pravog pira i osim hibrida za bilo koju od navedenih vrsta:

a) koje je proizvedeno pod odgovornošću oplemenjivača u skladu s općeprihvaćenom praksom za održavanje sorte;

b) koje je namijenjeno za proizvodnju sjemena kategorije certificirano sjeme, certificirano sjeme prve generacije ili certificirano sjeme druge generacije;

c) koje udovoljava uvjetima iz Dodatka 1. i 2. ovoga Pravilnika za osnovno sjeme; i

d) za koje je utvrđeno u stručnom nadzoru ili u slučaju uvjeta propisanih Dodatkom 2. ovoga Pravilnika u stručnom nadzoru ili nadzoru pod stručnom kontrolom da udovoljava uvjetima iz točke a), b) i c) ovoga podstavka.

III) *Osnovno sjeme* hibrida zobi, ječma, riže, raži, pšenice, durum (tvrde) pšenice, pravog pira i samooplodne pšenoraži je ono:

- a) koje je namijenjeno za proizvodnju hibrida;
- b) koje udovoljava uvjetima iz Dodatka 1. i 2. ovoga Pravilnika za osnovno sjeme;
- c) za koje je utvrđeno u stručnom nadzoru ili u slučaju uvjeta propisanih Dodatkom 2. ovoga Pravilnika u stručnom nadzoru ili nadzoru pod stručnom kontrolom da udovoljava uvjetima iz točke a) i b) ovoga podstavka.

IV) *Osnovno sjeme* kukuruza i *Sorghum* spp.:

1. Osnovno sjeme stranooplodnih sorti je sjeme:

- a) koje je proizvedeno pod odgovornošću oplemenjivača u skladu s općeprihvaćenom praksom za održavanje sorte;
- b) koje je namijenjeno proizvodnji sjemena takve sorte, kategorije »certificirano sjeme« ili top cross hibrida ili međusortnih hibrida;
- c) koje udovoljava uvjetima iz Dodatka 1. i 2. ovoga Pravilnika za osnovno sjeme; i
- d) za koje je utvrđeno u stručnom nadzoru ili u slučaju uvjeta propisanih Dodatkom 2. ovoga Pravilnika u stručnom nadzoru ili nadzoru pod stručnom kontrolom da udovoljava uvjetima iz točke a), b) i c) ovoga podstavka.

2. Osnovno sjeme samooplodnih linija je sjeme:

- a) koje udovoljava uvjetima iz Dodatka 1. i 2. ovoga Pravilnika; i
- b) za koje je utvrđeno u stručnom nadzoru ili u slučaju uvjeta propisanih Dodatkom 2. ovoga Pravilnika u stručnom nadzoru ili nadzoru pod stručnom kontrolom da udovoljava uvjetima iz točke a) ovoga podstavka.

3. Osnovno sjeme jednostrukih hibrida je sjeme:

- a) koje je namijenjeno za proizvodnju dvostrukih, trostrukih hibrida ili top cross hibrida;
- b) koje udovoljava uvjetima iz Dodatka 1. i 2. ovoga Pravilnika; i
- c) za koje je utvrđeno u stručnom ili u slučaju uvjeta propisanih Dodatkom 2. ovoga Pravilnika u stručnom nadzoru ili nadzoru pod stručnom kontrolom da udovoljava uvjetima iz točke a) i b) ovoga podstavka.

V) *Certificirano sjeme* kanarske trave koje nije hibrid, raž, sirak, sudanska trava i kukuruz te hibridi zobi, ječma, riže, pšenice, durum (tvrde) pšenice, pravog pira i samooplodne pšenoraži je sjeme:

a) koje je proizvedeno direktno od osnovnog sjemena ili, ako oplemenjivač tako zahtjeva, od sjemena generacije koja prethodi osnovnom sjemenu, a koje može ispuniti i za koje je u stručnom nadzoru utvrđeno da udovoljava uvjetima propisanim u Dodatku 1. i 2. ovoga Pravilnika za osnovno sjeme;

b) koje je namijenjeno za druge svrhe, a ne za daljnju proizvodnju sjemena žitarica;

c) koje udovoljava zahtjevima iz Dodatka 1. i 2. ovoga Pravilnika za certificirano sjeme; i

d) za koje je utvrđeno u stručnom nadzoru ili u nadzoru pod stručnom kontrolom da udovoljava uvjetima iz točke a), b) i c) ovoga podstavka.

VI) *Certificirano sjeme prve generacije* zob, ječma, riže, pšenoraži, pšenice, durum (tvrda) pšenice, pravog pira, osim hibrida za bilo koju od navedenih vrsta je sjeme:

a) koje je proizvedeno direktno od osnovnog sjemena ili, ako oplemenjivač tako zahtjeva, od sjemena generacije koja prethodi osnovnom sjemenu, za koje je u stručnom nadzoru utvrđeno da udovoljava uvjetima propisanim u Dodatku 1. i 2. ovoga Pravilnika za osnovno sjeme;

b) koje je namijenjeno bilo za proizvodnju certificiranog sjemena druge generacije ili za druge svrhe, a ne za daljnju proizvodnju sjemena žitarica;

c) koje udovoljava zahtjevima iz Dodatka 1. i 2. ovoga Pravilnika za certificirano sjeme prve generacije; i

d) za koje je utvrđeno u stručnom nadzoru ili nadzoru pod stručnom kontrolom da udovoljava uvjetima iz točke a), b) i c) ovoga podstavka.

VII) *Certificirano sjeme druge generacije* zob, ječam, riža, pšenoraž, pšenica, durum (tvrda) pšenica, pravi pir, osim hibrida za bilo koju od navedenih vrsta je sjeme:

a) koje je proizvedeno direktno od osnovnog sjemena ili certificiranog sjemena prve generacije ili, ako oplemenjivač tako zahtjeva, od sjemena generacije koja prethodi osnovnom sjemenu, za koje je u stručnom nadzoru utvrđeno da udovoljava uvjetima propisanim u Dodatku 1. i 2. ovoga Pravilnika za osnovno sjeme;

b) koje je namijenjeno za druge svrhe, a ne za daljnju proizvodnju sjemena žitarica;

c) koje udovoljava zahtjevima iz Dodatka 1. i 2. ovoga Pravilnika za certificirano sjeme druge generacije; i

d) za koje je utvrđeno u stručnom nadzoru ili u nadzoru pod stručnom kontrolom da udovoljava uvjetima iz točke a), b) i c) ovoga podstavka.

Proizvodnja sjemena

Članak 5.

1) Sjeme mogu proizvoditi pravne i fizičke osobe koje su upisane u Upisnik dobavljača poljoprivrednog sjemena (u daljnjem tekstu: Upisnik dobavljača sjemena) i registrirane za proizvodnju sjemena.

2) Dobavljač sjemena registriran za proizvodnju sjemena mora voditi evidenciju o zasnovanoj proizvodnji za sjeme koje proizvodi na Obrascu broj 7. koji se nalazi u Dodatku 6. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio.

3) Dobavljač sjemena iz stavka 2. ovoga članka dužan je dostaviti plan proizvodnje sjemena Zavodu za sjemenarstvo i rasadničarstvo (u daljnjem tekstu: Zavod) najmanje mjesec dana prije sjetve.

4) Dobavljač sjemena registriran za proizvodnju sjemena mora voditi evidenciju o zasnovanoj proizvodnji za sjeme koje proizvodi za izvoz sa sljedećim podacima: proizvodna površina (broj katastarske čestice), masa proizvedenog sjemena, vrsta, sorta, posijana i proizvedena kategorija, certifikat o sortnosti, zemlja izvoza te o tome mora izvijestiti Zavod i nadležnu inspekciju.

5) Sjeme iz stavka 4. ovoga članka može se označiti certifikatom Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj (u daljnjem tekstu: OECD) ukoliko je stručnim nadzorom utvrđeno da sjeme ispunjava sve uvjete.

6) U slučaju kada se proizvodnja sjemena zasniva sa sjemenom iz uvoza dobavljač sjemena iz stavka 2. ovoga članka obavezan je Zavodu dostaviti uzorak sjemena uzet u okviru stručnog nadzora ili nadzora pod stručnom kontrolom od svake partije koju koristi za zasnivanje usjeva najkasnije do sjetve sjemenskog usjeva.

Nadzor

Članak 6.

1) Nadzor nad proizvodnjom sjemena provodi Zavod.

2) Zavod provodi stručni nadzor nad sjemenskim usjevima prema međunarodno prihvaćenim metodama OECD-a koje su dostupne na web-stranicama Zavoda.

3) Zavod može odobriti dobavljaču da na vlastitoj proizvodnji provodi nadzor nad utvrđivanjem uvjeta iz Dodataka 1. ovoga Pravilnika kao nadzor pod stručnom kontrolom za kategorije certificirano sjeme, certificirano sjeme prve generacije i certificirano sjeme druge generacije.

4) Zavod će odobriti dobavljaču sjemena nadzor pod stručnom kontrolom prema stavku 3. ovoga članka na vlastitoj proizvodnji ako ima zaposlenog djelatnika kao nadzornika za obavljanje poslova nadzora pod stručnom kontrolom, a koji:

a) je osoba u radnom odnosu kod dobavljača na neodređeno vrijeme;

b) je inženjer ili diplomirani inženjer agronomije/poljoprivrede odnosno prvostupnik agronomije/poljoprivrede ili magistar agronomске/poljoprivredne struke;

- c) nema privatni interes u svezi s provođenjem nadzora;
- d) ima dvogodišnje radno iskustvo u proizvodnji sjemena;
- e) je prošao provjeru znanja u Zavodu i stekao uvjerenje za obavljanje nadzora pod stručnom kontrolom;
- f) je dao pismenu izjavu da će provoditi nadzor po istim pravilima kao što se provodi stručni nadzor.

5) Zavod će priznati rezultate nadzora pod stručnom kontrolom iz stavka 3. ovoga članka ako su ispunjeni sljedeći uvjeti ako je:

1. dobavljaču odobren nadzor u skladu sa stavkom 4. ovoga članka;
2. sjemenski usjev koji se nadzire u skladu sa stavkom 3. ovoga članka proizveden iz sjemena koje je prošlo naknadnu kontrolu sa zadovoljavajućim rezultatom;
3. nad sjemenskim usjevima iz stavka 3. ovoga članka provedena naknadna kontrola od strane Zavoda i to na najmanje 5 % od ukupno prijavljenih površina nad kojima se provodi nadzor pod stručnom kontrolom.
4. 5% partija od tako proizvedenog sjemena bilo uključeno u naknadnu kontrolu kako za laboratorijske analize tako i za provjeru sortne čistoće i čistoće vrste.
- 6) U slučaju ponovljene povrede pravila o nadzoru prilikom provođenja nadzora pod stručnom kontrolom Zavod će oduzeti odobrenje za obavljanje nadzora pod stručnom kontrolom, privremeno ili trajno, nadzorniku za kojeg se utvrdi da je kriv bilo namjerno ili nenamjerno.
- 7) U slučaju povrede pravila o nadzoru iz stavka 6. ovoga članka svako certificiranje ispitivanog sjemena Zavod će poništiti uz obavijest nadležnoj inspekciji radi zabrane stavljanja na tržište i povlačenja s tržišta sjemena, osim ako se dokaže da takvo sjeme i dalje ispunjava sve propisane zahtjeve.

Članak 7.

Dobavljač sjemena podnosi prijavu za nadzor Zavodu u sljedećim rokovima:

- do 1. travnja za ozime žitarice;
- do 20. travnja za jare žitarice;
- do 20. svibnja za kukuruz i sirak;
- do 15. srpnja za heljdu i proso.

2) Prijava se podnosi na Obrascu broj 1. koji se nalazi u Dodatku 6. ovog Pravilnika.

3) Prijaviti se mogu i sjemenski usjevi koji se nalaze u zadnjoj godini ispitivanja, ali se Uvjerjenje o priznavanju sjemenskog usjeva (u daljnjem tekstu: Uvjerjenje) izdaje samo za sortu koja je u međuvremenu priznata.

4) Uz prijavu se prilaže:

- skica lokacije, table na kojoj je zasijan sjemenski usjev;
- uvjerenje održivača sorte ili linije o autentičnosti sorte ili linije za proizvodnju osnovnog sjemena i linija;
- ako postoje podaci o proizvođaču koji proizvodi sjeme u ime i za račun podnositelja prijave;
- odobrenje Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) za proizvodnju sjemena za naručitelja iz treće zemlje ukoliko se sjeme proizvodi u skladu s člankom 12. Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja (u daljnjem tekstu: Zakon).

Članak 8.

1) Za svaku vrstu i kategoriju sjemena potrebno je obaviti određen broj pregleda u tijeku uzgoja sjemenskog usjeva odnosno poslije žetve kako je utvrđeno u Dodatku 1. ovoga Pravilnika, a prema metodama navedenim u članku 6. stavku 2. ovoga Pravilnika.

2) Nakon obavljenog nadzora i nadzora pod stručnom kontrolom sastavlja se Zapisnik. Obrasci Zapisnika nalaze se u Dodatku 6. ovoga Pravilnika.

3) Zapisnik se sastavlja posebno za svaku parcelu sjemenskog usjeva.

4) Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka, s više parcela iste vrste, sorte i kategorije sjemenskog usjeva i istog dobavljača sjemena koje nisu udaljene više od 5 km jedna od druge, može se sastaviti jedan zajednički zapisnik ako se obaveznim pregledom utvrdi da su na tim parcelama svi bitni elementi nadzora iz Dodatka 1. ovoga Pravilnika potpuno identični.

5) Nadzor se obavlja u prisutnosti stručne osobe dobavljača sjemena koji je prijavio sjemenski usjev za nadzor.

6) Odmah po obavljenom nadzoru pod stručnom kontrolom dobavljač je obavezan dostaviti Zavodu jedan primjerak zapisnika o obavljenom nadzoru.

7) Nakon obavljenog nadzora i nadzora pod stručnom kontrolom Zavod podnosi Ministarstvu Izvješće o obavljenom stručnom nadzoru nad sjemenskim usjevima (u daljnjem tekstu: Izvješće). Obrazac Izvješća propisan je na Obrascu broj 4. u Dodatku 6. ovoga Pravilnika.

Članak 9.

1) Nakon obavljenih obveznih pregleda iz članka 8. stavak 1. ovoga Pravilnika i ukoliko je utvrđeno da udovoljava uvjetima iz Dodatka 1. ovoga Pravilnika usjev će se priznati sjemenskim, o čemu se izdaje Uvjerjenje.

- 2) Obrazac Uvjerenja propisan je na Obrascu broj 5. u Dodatku 6. ovoga Pravilnika.
- 3) Zavod odnosno dobavljač vodi evidenciju o izdanim Uvjerenjima na Obrascu broj 6. koji se nalazi u Dodatku 6. ovoga Pravilnika.

Dorada sjemena

Članak 10.

- 1) Dobavljač sjemena registriran za doradu mora voditi evidenciju o masi preuzetog naturalnog sjemena u skladu s Obrascem broj 7a. i evidenciju o dorađenom sjemenu u skladu s Obrascem broj 7c. koji se nalaze u Dodatku 6. ovoga Pravilnika.
- 2) Nadzor nad postupanjem sa sjemenom u fazama iz članka 18. stavka 1. Zakona vodit će se uvidom u evidencije i kontrolu stanja u objektima dobavljača.

Članak 11.

- 1) Na temelju odobrenja Zavoda sjeme žitarica može se staviti na tržište kao mješavina sjemena različitih vrsta, ako znanstvena ili tehnička znanja upućuju da su takve mješavine sjemena posebno učinkovite u sprječavanju širenja određenih štetnih organizama i ako komponente mješavine, prije miješanja, ispunjavaju uvjete za sjeme propisane ovim Pravilnikom.
- 2) U cilju izdavanja odobrenja iz stavka 1. ovoga članka dobavljač sjemena prijavljuje Zavodu pripremu mješavine iz stavka 1. ovoga članka s podacima o namjeni mješavine uz koju prilaže znanstvene dokaze o učinkovitosti mješavine sjemena u sprječavanju širenja određenih štetnih organizama.
- 3) Dobavljač sjemena registriran za doradu prilikom pripremanja mješavine vodi evidenciju o komponentama mješavine sjemena na Obrascu broj 7d. koji je propisan u Dodatku 6. ovoga Pravilnika.
- 4) Zavod će prije izdavanja Certifikata o sjemenu na pakiranju i Certifikata o sjemenu uz otpremnicu provesti stručni nadzor nad proizvodnjom mješavine, u kojem će kontrolirati identitet i ukupnu količinu svake komponente, i to najmanje kroz povremenu kontrolu procesa pakiranja, plombiranja i označavanja, te povremenom kontrolom gotovih mješavina i procesa miješanja.

Kvaliteta sjemena

Članak 12.

Sjeme koje se stavlja na tržište mora udovoljavati uvjetima iz Dodatka 2. ovoga Pravilnika.

Članak 13.

- 1) Za potrebe provjere sortne pripadnosti i ispitivanja kvalitete sjemena u procesu certifikacije uzorke će uzimati ovlašteni uzorkivač upisan u Upisnik uzorkivača sjemena (u daljnjem

tekstu: Upisnik uzorkivača) iz partija sjemena pakiranih, plombiranih i označenih za stavljanje na tržište.

2) Za ispitivanje kvalitete sjemena u procesu certifikacije uzorci se mogu uzimati samo iz homogenih partija, a najveća masa partije i najmanja masa uzorka propisani su u Dodatku 3. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio.

3) Uzimanje uzoraka za ispitivanje kvalitete sjemena provodi se prema propisanim metodama.

Članak 14.

1) Ispitivanje kvalitete sjemena provodi laboratorij koji je upisan u Upisnik laboratorija za kontrolu kvalitete poljoprivrednog reproduksijskog materijala (u daljnjem tekstu: Upisnik laboratorija).

2) Ispitivanje kvalitete sjemena provodi se prema propisanim metodama.

3) Naknadnom kontrolom Zavod provodi nadzor nad radom laboratorija.

4) Naknadna kontrola je ponovljeno ispitivanje kakvoće sjemena koju obavlja Zavod.

5) Naknadnoj kontroli podliježe do 5% od ukupno certificiranih partija sjemena u tijeku jedne godine. Taj postotak će što je moguće bolje biti raspoređen na pravne i fizičke osobe uključene u certifikaciju sjemena, vrste uključene u certifikaciju ili može biti usmjeren na rješavanje određenih dvojbi.

6) Kao mjeru ujednačavanja primijenjenih metoda ispitivanja sjemena Zavod organizira usporedna ispitivanja svih ovlaštenih laboratorija na istom uzorku sjemena za sve vrste sjemena i sve analize.

7) U slučaju ponovljene povrede pravila o ispitivanju kvalitete sjemena Zavod će oduzeti ovlaštenje laboratoriju za koji se utvrdi da je kriv namjerno ili nenamjerno te predložiti Ministarstvu privremeno ili trajno brisanje laboratorija iz Upisnika laboratorija. Radnje poduzete u skladu s ovim stavkom mogu se poništiti ukoliko se pouzdano utvrdi da su rezultati ispitivanja laboratorija unutar dozvoljenih tolerancija odstupanja.

8) U slučaju povrede pravila o ispitivanju kvalitete sjemena svako certificiranje ispitivanog sjemena Zavod će poništiti uz obavijest nadležnoj inspekciji radi zabrane stavljanja na tržište i povlačenja s tržišta sjemena osim ako se dokaže da takvo sjeme i dalje ispunjava sve propisane zahtjeve.

Članak 15.

1) Osposobljavanje uzorkivača za uzorkovanje sjemena organizira i provodi Zavod, na zahtjev i o trošku kandidata za uzorkivača.

2) Po uspješno završenoj obuci za uzorkivača sjemena, Zavod izdaje svjedodžbu temeljem koje se kandidat može upisati u Upisnik uzorkivača.

3) Naknadnom kontrolom Zavod provodi nadzor nad radom uzorkivača.

- 4) Naknadna kontrola je ponovljeno uzorkovanje partije sjemena koju obavlja Zavod.
- 5) Zavod će ponoviti uzorkovanje na do 5% certificiranih partija sjemena na kojima je obavljena naknadna kontrola iz članka 14. stavka 4. ovoga Pravilnika radi provjere rada uzorkivača.
- 6) Zavod će obaviti ispitivanje sjemena na uzorku iz prethodnog članka te usporediti rezultate sa rezultatima ispitivanja iz članka 14. stavka 5. ovoga članka.
- 7) Zavod je dužan izvijestiti uzorkivača, laboratorij i nadležnu inspekciju o rezultatima naknadne kontrole iz prethodnog stavka.
- 8) U slučaju povrede pravila o uzorkovanju sjemena svako certificiranje uzorkovanog sjemena Zavod će poništiti uz obavijest nadležnoj inspekciji radi zabrane stavljanja na tržište i povlačenja s tržišta sjemena osim ako se dokaže da takvo sjeme i dalje ispunjava sve propisane zahtjeve.

Izdavanje certifikata

Članak 16.

- 1) Dobavljač sjemena registriran za proizvodnju i/ili doradu podnosi Zavodu Zahtjev za izdavanje Certifikata o sjemenu uz otpremnicu i Certifikata o sjemenu na pakiranju (u daljnjem tekstu: Zahtjev). Obrazac Zahtjeva propisan je na Obrascu broj 8. koji se nalazi u Dodatku 6. ovoga Pravilnika.
- 2) Uz Zahtjev se dostavlja i Izvješće o kakvoći sjemena ovlaštenog laboratorija koji je izvršio ispitivanje kvalitete sjemena i Uvjerenje ako je dobavljač obavio nadzor pod stručnom kontrolom.
- 3) Na zahtjev dobavljača i ukoliko su ispunjeni uvjeti u skladu sa OECD shemom za certificiranje Zavod će izdati OECD certifikat.
- 4) Zavod će na zahtjev dobavljača izdati certifikat o sjemenu kojim potvrđuje da sjeme nije onečišćeno divljom zobi (*Avena fatua*), a što je utvrđeno tijekom stručnog nadzora u polju te na uzorku sjemena od 1 kg upotrijebljenog za ispitivanje kakvoće sjemena.
- 5) Za svaku partiju sjemena Certifikat o sjemenu na pakiranju i Certifikat o sjemenu uz otpremnicu sadržavat će i referentni broj partije koji se sastoji od četiri grupe znamenki kako slijedi:
 - prva grupa znamenki – je broj dobavljača registriranog za proizvodnju koji mu odredi Zavod;
 - druga grupa znamenki – je redni broj pod kojim je sjeme zavedeno u Evidenciji o masi preuzetog sjemena kod dobavljača registriranog za doradu sjemena;
 - treća grupa znamenki – je broj partije unutar rednog broja u Evidenciji o masi preuzetog sjemena;

– četvrta grupa znamenki – označava proizvodnu godinu u kojoj se obavlja certificiranje sjemena.

6) Zavod vodi evidenciju o izdanim certifikatima o sjemenu na Obrascu broj 9. koji se nalazi u Dodatku 6. ovoga Pravilnika, a dobavljač vodi evidenciju o sjemenu za koje se podnosi Zahtjev za izdavanje certifikata na Obrascu broj 10. koji se nalazi u Dodatku 6. ovoga Pravilnika.

Članak 17.

1) Zavod će priznati stručni nadzor i kategoriju u skladu s člankom 4. ovoga Pravilnika te izdati Certifikat o sjemenu za sjeme:

– koje je proizvedeno izravno od osnovnog sjemena ili certificiranog sjemena prve generacije, koje je nadzirano i za njega je izdan certifikat o sjemenu u jednoj ili više država članica Europske unije ili u trećoj zemlji u kojoj je postupak certifikacije istovjetan postupku utvrđenom propisima Europske unije, ili koje je proizvedeno iz križanja kategorije osnovnog sjemena, koje je certificirano u državi članici Europske unije, s kategorijom osnovnog sjemena koje je certificirano u trećoj zemlji u kojoj je postupak certifikacije istovjetan postupku utvrđenom propisima Europske unije; i

– ako je pobrano ili požeto u drugoj državi članici Europske unije i ako je pregledom u polju sjeme udovoljilo uvjetima za izdavanje uvjerenja iz članka 15. stavka 2. Zakona i za tu kategoriju udovoljava uvjetima kvalitete iz članka 19. stavka 6. Zakona.

2) Zavod će priznati stručni nadzor i kategoriju u skladu sa člankom 4. ovoga Pravilnika te izdati Certifikat o sjemenu za sjeme:

– koje je proizvedeno izravno od osnovnog sjemena ili certificiranog sjemena prve generacije, koje je stručno nadzirano i za njega je izdan certifikat o sjemenu u jednoj ili više država članica Europske unije ili u trećoj zemlji, u kojoj je postupak certifikacije istovjetan postupku utvrđenom propisima Europske unije, ili koje je proizvedeno iz križanja kategorije osnovnog sjemena, koje je certificirano u državi članici Europske unije, s kategorijom osnovnog sjemena koje je certificirano u trećoj zemlji; i

– ako je pobrano ili požeto u trećoj zemlji u kojoj je postupak certifikacije istovjetan s postupkom utvrđenim u propisima Europske unije i ako je pregledom u polju sjeme udovoljilo uvjetima za izdavanje uvjerenja iz članka 15. stavka 2. Zakona i za tu kategoriju udovoljava uvjetima kvalitete iz članka 19. stavka 6. Zakona.

3) Zavod može izdati Certifikat o sjemenu na pakiranju i Certifikat o sjemenu uz otpremnicu za sjeme koje nije konačno certificirano uz priznatu kategoriju ili može priznati kategoriju u skladu s člankom 4. ovoga Pravilnika i prema tome izdati odgovarajući Certifikat o sjemenu na pakiranju i Certifikat o sjemenu uz otpremnicu ukoliko je sam obavio stručni nadzor u polju ili je o tome postigao suglasnost s drugim nadležnim tijelom Europske unije koje je obavilo nadzor u polju i izdalo Certifikat o sjemenu koje nije konačno certificirano, te je time priznao rezultate obavljenog nadzora u polju.

4) Zavod može izdati Certifikat o sjemenu na pakiranju i Certifikat o sjemenu uz otpremnicu za sjeme koje nije konačno certificirano uz priznatu kategoriju osnovno sjeme ili može

priznati kategoriju osnovno sjeme u skladu sa člankom 4. ovoga Pravilnika i prema tome izdati odgovarajući certifikat o sjemenu na pakiranju i certifikat o sjemenu uz otpremnicu ukoliko je sam obavio stručni nadzor u polju ili je o tome postigao suglasnost s drugim nadležnim tijelom Europske unije koje je obavilo nadzor u polju i izdalo certifikat o sjemenu koje nije konačno certificirano, te je time priznao rezultate obavljenog nadzora u polju.

Pakiranje, plombiranje i označavanje sjemena

Članak 18.

1) Pakiranja sjemena svih kategorija koja se stavljaju na tržište moraju biti plombirana i označena pod stručnim nadzorom ili u okviru nadzora pod stručnom kontrolom na način da se pakiranje ne može otvoriti bez oštećenja plombe ili ostavljanja traga oštećenja na pakiranju ili certifikatu o sjemenu na pakiranju.

2) Pakiranje sjemena iz stavka 1. ovoga članka smatra se originalnim pakiranjem.

3) Zavod može odobriti dobavljaču plombiranje i označavanje pod stručnom kontrolom za sve kategorije sjemena.

4) Zavod će odobriti dobavljaču provođenje plombiranja i označavanja prema stavku 3. ovoga članka ako ima zaposlenog djelatnika kao nadzornika za obavljanje poslova nadzora pod stručnom kontrolom, a koji:

a) je inženjer ili diplomirani inženjer agronomije/poljoprivrede odnosno prvostupnik agronomije/poljoprivrede ili magistar agronomske/poljoprivredne struke;

b) je završio obuku i odobreno mu je obavljanje nadzora pod stručnom kontrolom pri Zavodu;

c) nema privatni interes u vezi plombiranja i označavanja;

d) je dao pismenu izjavu da će plombiranje i označavanje pakiranja te vođenje evidencija provoditi sukladno Zakonu i ovome Pravilniku.

5) Kod dobavljača kojima je odobreno provođenje nadzora prema stavku 3. ovoga članka Zavod provodi stručnu kontrolu tako da postupak plombiranja i označavanja koji provodi dobavljač nadzire kod najmanje 5% partija sjemena.

6) Dobavljaču kojemu se na tržištu ili u stručnoj kontroli iz stavka 5. ovoga članka utvrde neispravno plombirana i označena pakiranja sjemena Ministarstvo će trajno ili na određeno razdoblje zabraniti stavljanje na tržište takvog sjemena ili će naložiti povlačenje s tržišta takvog sjemena u određenoj ili cjelokupnoj količini. Ujedno Ministarstvo će trajno ili privremeno brisati iz Upisnika dobavljača sjemena koji stavlja takvo sjeme na tržište.

7) Mjere koje se poduzmu u skladu sa stavkom 6. ovoga članka ukinut će se čim se sa sigurnošću utvrdi da će pakiranja sjemena ubuduće udovoljavati uvjetima propisanim u pogledu plombiranja i označavanja pakiranja.

Članak 19.

- 1) Pakiranja u partiji moraju biti jednake mase.
- 2) Pakiranja su plombirana kada su zatvorena prošivanjem ili lijepljenjem strojem (toplinski, pod tlakom) i na drugi način (vreće s ventilom) tako da se pakiranje ne može otvoriti bez oštećenja plombe ili ostavljanja traga oštećenja na pakiranju ili Certifikatu o sjemenu na pakiranju.
- 3) Netkane vreće koje se prošivaju, a označene su samoljepivim certifikatom na pakiranju ili certifikatom otisnutim na pakiranje, moraju na jednoj strani vreće počevši od ruba otvora imati otisnutu brojčanu skalu, počevši od broja 1 ili odgovarajuću slovnu skalu, počevši od slova A koja onemogućuje skraćivanje vreće.
- 4) U slučaju uporabe vreća s ventilom dužina rukava ventila mora biti najmanje 22% širine vreće.
- 5) Kada se pakiranje zatvara vezivanjem vez se mora osigurati metalnom ili plastičnom plombom. Na plombi mora biti vidljivo ispisana oznaka pravne ili fizičke osobe koja je sjeme pakirala.
- 6) Dobavljač vodi knjigu evidencije plombiranja pakiranja u skladu s evidencijom o masi preuzetog sjemena prema Obrascu 7a. koji se nalazi u Dodatku 6. ovoga Pravilnika.

Članak 20.

- 1) Prilikom stavljanja na tržište pakiranje svih kategorija sjemena mora:
 - biti označeno s vanjske strane Certifikatom o sjemenu na pakiranju koji prethodno nije upotrebljavan i pričvršćen je plombom na pakiranje. Ako se upotrebljava certifikat s perforacijom takav certifikat se treba pričvrstiti za pakiranje uzicom koja se pri tome mora plombirati. Certifikat o sjemenu na pakiranju mora biti u boji propisanoj za kategoriju sjemena s podacima propisanim u Dodatku 4. ovoga Pravilnika na hrvatskom jeziku:
 - a) bijela s dijagonalnom ljubičastom crtom za predosnovno sjeme,
 - b) bijela za osnovno sjeme,
 - c) plava za certificirano sjeme i certificirano sjeme prve generacije,
 - d) crvena za certificirano sjeme druge generacije,
 - e) siva za sjeme koje nije konačno certificirano,
 - f) zelena za mješavinu sjemena,
 - g) narančasta za sjeme koje je u postupku upisa u Sortnu listu,
 - h) smeđa za sjeme od sorte koja nije na Sortnoj listi Republike Hrvatske,
 - popraćena certifikatom o sjemenu uz otpremnicu ili službenim dokumentom koji sadrži najmanje podatke s Certifikata o sjemenu na pakiranju propisane u Dodatku 4. ovoga

Pravilnika pod točkom A. Posebne informacije a) Za osnovno sjeme i certificirano sjeme pod rednim brojem 3., 3a., 4. i 5. na hrvatskom jeziku. Certifikat o sjemenu uz otpremnicu, odnosno službeni dokument nije potreban ako su ti podaci neizbrisivo otisnuti na pakiranju ili ako je pakiranje u skladu sa podstavkom 1. označeno Certifikatom o sjemenu na pakiranju u vidu naljepnice ili Certifikatom o sjemenu na pakiranju od nepoderivog materijala sa kojeg se podaci ne mogu obrisati.

2) Za sjeme iz domaće proizvodnje Zavod izdaje Certifikat o sjemenu uz otpremnicu koji sadrži podatke s Certifikata o sjemenu na pakiranju propisane u Dodatku 4. ovoga Pravilnika.

3) Pakiranja sjemena mogu biti označena i Certifikatom o sjemenu na pakiranju u obliku naljepnice koja mora biti pričvršćena tako da se njeno skidanje ili zamjena ne može napraviti bez oštećenja certifikata ili pakiranja.

4) Iznimno u odnosu na odredbe stavka 1. ovoga članka na tržište se može staviti pakiranje sjemena na kojemu su podaci sa Certifikata o sjemenu na pakiranju u obliku neizbrisivog otiska na pakiranju. Izgled otisnutog certifikata mora biti službeno odobren od Zavoda.

5) Kada se Certifikat o sjemenu na pakiranju otiskuje na pakiranje u skladu sa stavkom 4. ovog članka svako pakiranje mora imati otisnut serijski broj na ambalaži koji je otisnula tvrtka koja štampa ambalažu. Isporučilac ambalaže mora dostaviti Zavodu podatke o količini isporučene ambalaže i serijskim brojevima na njoj.

6) Zavod može odobriti dobavljaču označavanje u skladu sa stavkom 3. i 4. ovoga članka pod stručnom kontrolom.

7) Označavanje prema stavku 3. i 4. ovoga članka Zavod može odobriti dobavljaču koji stavlja na tržište sjeme pakirano i plombirano u skladu s člankom 18. stavak 1. i 4. ovoga Pravilnika uz uvjet da dobavljač osigurava pouzdan sustav evidentiranja broja otisnutih certifikata i o tome izvještava Zavod.

8) Dobavljač i Zavod vode evidenciju o označavanju iz stavka 6. ovoga članka sa podacima o količini sjemena označenog na način iz stavka 3. ovoga članka, uključivo broj i sadržaj pakiranja svake partije, kao i dodijeljene serijske brojeve.

Članak 21.

1) Pakiranja sjemena kategorije osnovno i certificirano svih generacija mogu biti označena i certifikatom proizvođača na način da je certifikat proizvođača odvojen od certifikata iz članka 20. ovoga Pravilnika ili je u formi proizvođačke informacije koja je otisnuta na pakiranju.

2) Certifikat proizvođača može sadržavati podatke i znak proizvođača, podatke s Certifikata o sjemenu na pakiranju i druge podatke vezane uz sjeme i proizvodnju usjeva. Certifikat proizvođača ne smije biti u boji i formi službenog certifikata o sjemenu na pakiranju iz članka 20. stavka 1. ovoga Pravilnika.

3) Pod proizvođačem u smislu stavka 1. i 2. ovoga članka podrazumijeva se dobavljač koji sjeme stavlja na tržište.

4) Sjeme žitarica koje se stavlja na tržište u skladu s člankom 29. stavak 1. ovoga Pravilnika prilikom stavljanja na tržište mora se pakirati i označiti u skladu s člancima 18., 19. i 20. ovoga Pravilnika. Dobavljač sjemena koji stavlja takvo pakiranje sjemena na tržište mora ga označiti i dodatnim certifikatom na kojemu će navesti sljedeće podatke: % klijavosti, ime i adresu prebivališta ili sjedišta dobavljača te broj partije sjemena.

5) Sjeme žitarica koje se stavlja na tržište u skladu s člankom 29. stavak 2. ovoga Pravilnika prilikom stavljanja na tržište mora se pakirati i označiti u skladu s člancima 18., 19. i 20. ovoga Pravilnika. Dobavljač sjemena koji stavlja takvo pakiranje sjemena na tržište mora ga označiti i dodatnim certifikatom na kojemu će navesti sljedeće podatke: % klijavosti, ime i adresu prebivališta ili sjedišta dobavljača te broj partije sjemena.

6) Sjeme žitarica koje se stavlja na tržište u skladu s člankom 29. stavkom 4. ovoga Pravilnika označit će se Certifikatom o sjemenu na pakiranju u boji propisanoj za kategoriju i Certifikatom o sjemenu uz otpremnicu u skladu sa člankom 20. ovoga Pravilnika uz naznaku: »sjeme ne ispunjava uvjete propisane za kategoriju«;

7) Sjeme žitarica koje se stavlja na tržište u skladu s člankom 29. stavkom 5. ovoga Pravilnika označit će se Certifikatom o sjemenu na pakiranju u smeđoj boji i Certifikatom o sjemenu uz otpremnicu u skladu s člankom 20. ovoga Pravilnika uz naznaku: »sjeme ne ispunjava uvjete propisane za kategoriju«.

8) Sjeme sorte koja je genetski modificirana označit će se Certifikatom o sjemenu na pakiranju, Certifikatom o sjemenu uz otpremnicu ili drugim dokumentom koji je nalijepljen na pakiranju ili prati partiju sjemena na kojemu će biti jasno naznačeno: »genetski modificirana sorta«.

9) Pakiranje sjemena kategorija osnovno i certificirano sjeme svih generacija, koje je tretirano bilo kojim kemijskim sredstvom, na Certifikatu o sjemenu na pakiranju, Certifikatu proizvođača i na ili unutar pakiranja mora sadržavati naznaku: »tretirano i naziv aktivne tvari«. U slučaju da sjeme nije tretirano kemijskim sredstvom naznačit će se: »nije tretirano«.

10) Sjeme koje udovoljava zahtjevima iz članka 30. stavka 2. ovoga Pravilnika može na Certifikatu o sjemenu na pakiranju i Certifikatu o sjemenu uz otpremnicu kao i na certifikatu proizvođača sadržavati naznaku: »sjeme iz ekološke proizvodnje«.

11) Sjeme koje ispunjava strože zahtjeve vezane uz prisutnost divlje zobi (*Avena fatua*) može na Certifikatu o sjemenu na pakiranju i Certifikatu uz otpremnicu imati naznaku: »ispunjava više zahtjeve na prisutnost *Avena fatua*«.

12) Uvjeti i način utvrđivanja prisutnosti divlje zobi iz stavka 11. ovoga članka nalaze se u Dodatku 2. ovoga Pravilnika.

Članak 22.

Oplemenjivačevo sjeme uzgojeno od generacija koje prethode osnovnom sjemenu odnosno predosnovno sjeme može se staviti na tržište ako je stručno nadzirano u skladu s odredbama koje se primjenjuju pri certifikaciji osnovnog sjemena, pakirano, plombirano i označeno u skladu s člancima 18., 19. i 20. ovoga Pravilnika i označeno Certifikatom o sjemenu na

pakiranju u boji propisanoj za kategoriju u skladu s člankom 20. stavak 1. ovoga Pravilnika, na kojemu su navedeni najmanje sljedeći podaci:

- tijelo nadležno za certifikaciju i država ili njihova prepoznatljiva kratica,
- broj partije,
- mjesec i godina plombiranja, ili mjesec i godina zadnjeg službenog uzimanja uzorka za potrebe certificiranja,
- vrsta (latinski i hrvatski naziv),
- sorta,
- opis »predosnovno sjeme«,
- broj generacija koje prethode sjemenu kategorije certificirano sjeme ili certificirano sjeme prve generacije.

Članak 23.

- 1) Na tržište se može staviti i naturalno sjeme koje nije konačno certificirano.
- 2) Sjeme koje nije konačno certificirano stavlja se na tržište pakirano, plombirano i označeno Certifikatom o sjemenu na pakiranju i Certifikatom o sjemenu uz otpremnicu u sivoj boji s podacima u skladu s Dodatkom 5. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio.
- 3) Sjeme iz stavka 2. ovoga članka mora imati Uvjerenje u skladu sa člankom 15. stavkom 2. Zakona.

Članak 24.

- 1) Sva pakiranja sjemena žitarica koja su službeno plombirana ne smiju se ponovo jednom ili više puta plombirati, osim u okviru stručnog nadzora ili nadzora pod stručnom kontrolom.
- 2) U slučaju ponovnog plombiranja dobavljač Zavodu podnosi Zahtjev za postupak ponovnog plombiranja sjemena. Obrazac Zahtjeva propisan je u Dodatku 6. ovoga Pravilnika.
- 3) Skinute plombe i Certifikati o sjemenu na pakiranju moraju se uništiti u nazočnosti ovlaštene osobe Zavoda. O uništavanju plombi i Certifikata o sjemenu na pakiranju sastavlja se zapisnik.
- 4) Na Certifikatima o sjemenu koje Zavod ponovno izdaje mora se naznačiti činjenica ponovnog plombiranja, uz naznaku: »ponovno plombirano« iza koje se navodi datum ponovnog plombiranja pakiranja i naziv ovlaštenog tijela koje je obavilo nadzor nad postupkom ponovnog plombiranja.

Članak 25.

1) Zavod će na zahtjev dobavljača, a ukoliko je iz ponovljenog ispitivanja kvalitete sjemena utvrđeno da sjeme ispunjava zahtjeve iz Dodatka 2. ovoga Pravilnika, izdati odobrenje dobavljaču da na posebnoj naljepnici koja je priložena uz Certifikat o sjemenu na pakiranju stavi naznaku: »ponovno ispitano« te u nastavku mjesec i godina ponovljenog ispitivanja kvalitete sjemena.

2) Uz zahtjev za stavljanje posebne naljepnice s naznakom: »ponovno ispitano« dobavljač mora Zavodu dostaviti i rezultat ispitivanja kvalitete sjemena ovlaštenog laboratorija.

3) Ponovljenim ispitivanjem kvalitete sjemena mora biti ispitana barem klijavost sjemena.

Stavljanje sjemena na tržište

Članak 26.

1) Sjeme žitarica kategorija osnovno i certificirano sjeme svih generacija može se staviti na tržište samo u ujednačenim partijama i plombiranim pakiranjima i označeno u skladu s člankom 20. ovoga Pravilnika.

2) Uz zahtjev za izdavanjem rješenja iz članka 28. stavka 1. podstavka 1. Zakona dobavljač mora priložiti dokaz o provođenju znanstvenog ili selekcijskog rada, te da je upisan u Upisniku dobavljača i registriran za proizvodnju sjemena i održavanje sorti.

3) Dokazom iz stavka 2. ovoga članka smatra se Izjava o provođenju znanstvenog ili selekcijskog rada ili Program znanstvenog ili selekcijskog rada.

4) Malim količinama sjemena, u skladu s člankom 28. stavkom 1. podstavkom 1. Zakona, smatraju se količine sjemena kukuruza do 100 kg, sirka do 10 kg i ostalih žitarica do 1000 kg pojedinačno po vrsti i pojedinoj sorti.

5) Uz zahtjev za izdavanje rješenja iz članka 28. stavka 1. podstavka 2. Zakona dobavljač mora priložiti dokaz da je za sortu podnijet zahtjev za upis u Sortnu listu Republike Hrvatske.

6) Dokazom iz stavka 5. ovoga članka smatra se potvrda Zavoda da je sorta uključena u postupak priznavanja.

7) Malim količinama sjemena u skladu s člankom 28. stavkom 1. podstavkom 2. Zakona smatraju se količine sjemena kukuruza do 100 kg, sirka do 10 kg i ostalih žitarica do 1.000 kg pojedinačno po vrsti i pojedinoj sorti.

8) Rješenjem će se odobriti stavljanje na tržište malih količina sjemena iz stavka 7. ovoga članka u razdoblju od godinu dana.

Članak 27.

1) Sjeme sorti koje su označene kao »čuvani biljni genetski izvor« može se staviti na tržište na području Republike Hrvatske.

2) Dobavljač sjemena koje je označeno kao »čuvani biljni genetski izvor« može staviti na tržište sjeme kukuruza u količini do 200 kg, sirka do 20 kg i ostalih žitarica do 2.500 kg pojedinačno po vrsti i pojedinoj sorti.

3) O stavljanju na tržište sjemena dobavljač mora voditi evidenciju pojedinačno po vrsti i pojedinoj sorti s podacima o količini isporučenog sjemena, primatelju sjemena i lokaciji sjetve sjemena.

Članak 28.

1) Na tržište se u skladu s člankom 28. stavkom 3. podstavkom 1. Zakona, može staviti sjeme kategorije osnovno sjeme na razdoblje od godinu dana.

2) Sjeme iz stavka 1. ovoga članka koje se stavlja na tržište mora na Certifikatu o sjemenu na pakiranju i Certifikatu o sjemenu uz otpremnicu biti označeno u skladu sa člankom 20. ovoga Pravilnika.

3) Sjeme sorte koja nije upisana u Sortnu listu Republike Hrvatske prilikom stavljanja na tržište mora se označiti Certifikatom o sjemenu na pakiranju u boji propisanoj člankom 20. stavkom 1. ovoga Pravilnika.

Članak 29.

1) Sjeme žitarica kategorije predosnovno i osnovno kada je namijenjeno za daljnju proizvodnju drugog certificiranog sjemena, a ne ispunjavaju uvjete propisane u Dodatku 2. ovoga Pravilnika u pogledu klijavosti, može se službeno certificirati i staviti na tržište u skladu s člankom 21. stavak 3. podstavak 1. Zakona uz obvezu da se pakira i označi u skladu s člankom 21. stavak 4. ovoga Pravilnika.

2) Sjeme žitarica kategorije osnovno ili certificirano sjeme može se u skladu s člankom 21. stavak 3. podstavak 2. Zakona, a u cilju osiguranja brže opskrbe sjemenom, certificirati i staviti na tržište do prvog kupca, kojemu je poznato ime i adresa, ako je pakirano, i označeno u skladu s člankom 21. stavkom 5. ovoga Pravilnika.

3) Odredbe stavka 1. i 2. ovoga članka ne primjenjuju se na sjeme koje se uvozi iz trećih zemalja.

4) Sjeme žitarica kategorije osnovno ili certificirano sjeme može se u skladu s člankom 28. stavak 3. podstavak 1. Zakona, a u slučaju nedovoljnih količina sjemena žitarica, staviti na tržište iako ne udovoljava uvjetima propisanim za kategoriju i izdavanje certifikata, uz obvezu da se označi u skladu s člankom 21. stavak 6. ovoga Pravilnika.

5) Sjeme žitarica kategorije osnovno ili certificirano sjeme može se u skladu s člankom 28. stavak 3. podstavak 2. Zakona, a u slučaju nedovoljnih količina sjemena žitarica, staviti na tržište iako sorta nije upisana u Sortnu listu Republike Hrvatske, uz obvezu da se označi u skladu s člankom 21. stavak 7. ovoga Pravilnika.

Članak 30.

1) Sjeme koje je tretirano sredstvima za zaštitu bilja može se staviti na tržište ukoliko je označeno u skladu s člankom 21. stavkom 9. ovoga Pravilnika.

2) Sjeme koje udovoljava uvjetima za ekološku proizvodnju mora pored zahtjeva iz Zakona i ovoga Pravilnika ispunjavati i posebne zahtjeve utvrđene u propisima koji uređuju ekološku proizvodnju.

Članak 31.

1) Trgovinom sjemena mogu se baviti pravne ili fizičke osobe koje su registrirane u sudskom ili obrtnom registru za djelatnost trgovine na veliko ili trgovine na malo.

2) Trgovinom sjemena na veliko može se baviti pravna ili fizička osoba koja ima zaposlenog diplomiranog inženjera agronomije/poljoprivrede ili magistra agronomske/poljoprivredne struke.

3) Trgovinom sjemena na malo može se baviti pravna ili fizička osoba koja u svakoj prodavaonici ima zaposlenog djelatnika sa završenim IV. (četvrtim) stupnjem obrazovanja poljoprivredne struke.

4) Pravne i fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka dužne su sjeme držati u uvjetima koji osiguravaju održavanje njegove kakvoće.

Uvoz sjemena

Članak 32.

1) Sjeme žitarica koje se uvozi i stavlja na tržište mora biti originalno pakirano i označeno OECD certifikatom na pakiranju izdanim od nadležnog tijela zemlje izvoznice, EU certifikatom o sjemenu ili certifikatom nadležnog tijela zemlje izvoznice.

2) U slučaju vrsta koje se ne nalaze u sustavu OECD certificiranja prihvaća se EU certifikat o sjemenu na pakiranju izdan od službenog kontrolnog tijela države članice Europske unije u skladu sa uvjetima kojima je regulirano stavljanje na tržište sjemena žitarica, a za koji je utvrđeno da ispunjava uvjete za priznavanje istovjetnosti u skladu s člankom 29. stavkom 3. i 4. Zakona.

3) Svaku pošiljku partije sjemena koja se uvozi mora pratiti OECD certifikat o sortnosti i ISTA ili AOSA certifikat o kakvoći sjemena koji ne može biti stariji od 8 mjeseci i EU certifikat o sjemenu.

4) Za pošiljku sjemena iz uvoza smatra se da je istovjetna sjemenu proizvedenom prema Zakonu i ovome Pravilniku ukoliko je OECD certifikat o sortnosti iz stavka 1. i 2. ovoga članka kao i certifikat o sortnosti nadležnog tijela zemlje izvoznice izdan od nadležnog tijela zemlje i ako u pogledu sorte, kategorije i kakvoće sjemena pošiljka sjemena udovoljava zahtjevima propisanim Zakonom i ovim Pravilnikom.

5) Certifikat o sjemenu na pakiranju iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati podatke propisane Dodatkom 4. ovoga Pravilnika, a Certifikat o sjemenu kao prateći dokument mora sadržavati najmanje podatke pod rednim brojem 3., 3.a, 4. i 5. iz Dodatka 4. ovoga Pravilnika.

6) Prilikom pregleda pošiljke sjemena na graničnom prijelazu ili na određenim mjestima unutar države koji su pod carinskim nadzorom fitosanitarni inspektor kontrolira da li je:

- dobavljač propisno upisan i registriran u Upisniku dobavljača sjemena,
- pakiranje sjemena originalno pakirano i pošiljka sjemena označena u skladu sa stavkom 1. i 2. ovoga članka,
- Certifikat o sjemenu na pakiranju i certifikat koji prati partiju sjemena izdan od nadležnog tijela koje se nalazi na popisu iz stavka 5. ovoga članka,
- sjeme udovoljava uvjetima propisanim ovim Pravilnikom i Zakonom u pogledu sorte, kategorije i kvalitete.

7) Uvoznik vodi evidenciju o uvezenim količinama sjemena preko 2 kg s podacima o:

- vrsti,
- sorti,
- kategoriji,
- zemlji proizvodnje sjemena,
- nadležnom tijelu zemlje koje je izdalo certifikat o sortnosti,
- državi izvoznici,
- uvozniku
- količini sjemena.

8) Obrazac evidencije iz stavka 7. ovoga članka propisan je u Obrascem 7b. koji se nalazi u Dodatku 6. ovoga Pravilnika.

9) Izvješće o uvezenim količinama sjemena preko 2 kg uz navođenje podataka iz Obrasca 7b. uvoznik dostavlja Zavodu najkasnije u roku 30 dana od dana uvoza.

10) U slučaju uvoza sjemena u skladu s odredbom članka 31. stavak 1. Zakona, po pojedinom uzorku sjemena bilo da se radi o populaciji, sorti, hibridu ili samooplodnoj liniji može se uvesti do 5 kg sjemena kukuruza i sirka, odnosno do 10 kg sjemena ostalih žitarica.

11) U slučaju uvoza sjemena u skladu sa odredbom članka 73. stavka 1. Zakona, građani Republike Hrvatske mogu uvesti do 10 kg žitarica, kukuruza do 1 kg i sirka do 0,5 kg.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 33.

Danom stupanja na snagu ovoga Pravilnika prestaju važiti odredbe Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena žitarica (»Narodne novine« broj 92/06).

Članak 34.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-02/09-01/158

Urbroj: 525-02-1-0010/09-1

Zagreb, 7. srpnja 2009.

Ministar
Petar
Čobanković, v. r.

DODATAK 1.

UVJETI KOJIMA MORAJU UDOVOLJAVATI SJEMENSKI USJEVI

1. Plodosmjena mora biti u skladu s usjevom koji se proizvodi. Na polju ne smije biti samoniklih biljaka od prethodnog usjeva.

2. Usjev će udovoljavati sljedećim standardima vezano uz udaljenost od susjednih izvora peludi koja može rezultirati nepoželjnim stranim oprašivanjem te naročito u slučaju sirka, od izvora *Sorghum halepense*:

Usjev	Minimalna udaljenost
1	2
<i>Phalaris canariensis</i> , <i>Secale cereale</i> osim hibrida:	
– za proizvodnju osnovnog sjemena	300 m
– za proizvodnju certificiranog sjemena	250 m
<i>Sorghum</i> spp.	300 m
<i>Triticosecale</i> , samo-oplodne sorte	50 m
– za proizvodnju osnovnog sjemena	20 m
– za proizvodnju certificiranog sjemena	200 m
<i>Zea mays</i>	

Te se udaljenosti mogu zanemariti ako postoji dovoljna zaštita od bilo kakvoga nepoželjnoga stranog oprašivanja.

3. Usjev će imati dovoljan identitet i čistoću sorte ili u slučaju usjeva samooplodne linije, dovoljan identitet i čistoću svojstava. Za proizvodnju sjemena hibridnih sorti, gore navedene odredbe također će se primjenjivati na svojstva komponenata, uključujući mušku sterilnost ili obnovu plodnosti.

Usjev *Oryza sativa*, *Phalaris canariensis*, *Secale cereale* ako nisu hibridi, *Sorghum* spp. i *Zea mays* udovoljavati će sljedećim standardima ili ostalim uvjetima:

A. *Phalaris canariensis*, *Secale cereale* osim hibrida:

broj biljaka u usjevu, za koje se prepoznaje da očitito nisu pravi pripadnici sorte neće premašivati:

- jednu na 30 m² za proizvodnju osnovnog sjemena,
- jednu na 10 m² za proizvodnju certificiranog sjemena.

– B. *Zea mays*:

(a) postotak biljaka za koje se prepoznaje da očitito nisu pravi pripadnici sorte, samooplodne linije ili roditeljske komponente neće premašivati:

(aa) za proizvodnju osnovnog sjemena:

- (i) inbred linije, 0.1%
- (ii) jednostavni hibrid, svaka komponenta, 0.1%,
- (iii) sorte, 0.5%,

(bb) za proizvodnju certificiranog sjemena:

(i) komponenta hibridnih sorti:

- inbred linije, 0,2%
- jednostavni hibrid, 0,2%,
- sorta, 1.0%,

(ii) sorte, 1.0%;

(b) sljedeći drugi standardi ili uvjeti bit će ispunjeni za proizvodnju sjemena hibridnih sorti:

(aa) muške komponente će prašiti dovoljnom količinom peludi dok su biljke ženske komponente u cvatu;

(bb) kada je potrebno provest će se čupanje metlica;

(cc) kada 5% ili više biljaka ženskih komponenata imaju receptivne njuške tučka, postotak ženskih komponenata koje su raspršile pelud neće premašivati:

- 0,5% kod bilo kojeg nadzora,
- 1% kod ukupnih službenih nadzora u polju.

Za biljke se smatra da su raspršile pelud ili da ga raspršuju kada su na 50 mm ili više od središnje osi ili laterala metlice, prašnici izvirili iz svojih pljevica i raspršili ili raspršuju pelud.

C. Sorghum spp.

(a) postotak biljaka vrste *Sorghum* osim vrste usjeva ili biljaka za koje je prepoznatljivo da očito nisu pravi pripadnici inbred linije ili komponente neće premašivati:

(aa) za proizvodnju osnovnog sjemena

- (i) pri cvjetanju: 0.1%,
- (ii) pri sazrijevanju: 0.1%;

(bb) za proizvodnju certificiranog sjemena

(i) atipične biljke muške komponente koje su raspršile pelud kada biljke ženske komponente imaju

receptivne njuške tučka: 0.1%,

(ii) atipične biljke ženske komponente

- u cvjetanju: 0.3%,
- u sazrijevanju: 0.1%;

(b) sljedeći standardi ili ostali uvjeti bit će ispunjeni za proizvodnju certificiranog sjemena hibridnih sorti:

(aa) dovoljna količina peluda bit će raspršena od strane biljaka muške komponente dok biljke ženske komponente imaju receptivne njuške tučka;

(bb) kada biljke ženske komponente imaju receptivne njuške tučka, postotak biljaka te komponente koje su raspršile pelud ili raspršuju pelud neće premašivati 0.1%;

(c) usjevi samooprašujućih sorti ili sintetičkih sorti *Sorghum* spp. bit će u skladu sa sljedećim standardima: broj biljaka usjeva za koje je prepoznatljivo da očito nisu pravi pripadnici sorte neće premašivati:

- jednu na 30 m² za proizvodnju osnovnog sjemena,

– jednu na 10 m² za proizvodnju certificiranog sjemena.

D. Oryza sativa:

broj biljaka koje su očito prepoznatljive kao divlje biljke ili biljke s crvenim zrnima neće premašivati:

– 0 za proizvodnju osnovnog sjemena,

– 1 na 50 m² za proizvodnju certificiranog sjemena.

– 3.a. Hibridi raži

(a) Usjev će biti u skladu sa sljedećim standardima vezano uz udaljenosti od susjednih izvora peludi koji mogu rezultirati nepoželjnim stranim oprašivanjem.

Usjev	Minimalna udaljenost
1	2
za proizvodnju osnovnog sjemena pri korištenju muške sterilnosti	1000 m
pri nekorištenju muške sterilnosti	600 m
za proizvodnju certificiranog sjemena	500 m

(b) Usjev će imati dovoljan identitet i čistoću u pogledu značajki komponenata, uključujući i mušku sterilnost.

Usjev će naročito biti usklađen sa sljedećim standardima ili ostalim uvjetima:

(i) broj biljaka u usjevu, koje su prepoznate da nisu pravi pripadnici komponenata neće premašivati:

– jednu na 30 m² za proizvodnju osnovnog sjemena,

– jednu na 10 m² za proizvodnju certificiranog sjemena, ovaj će se standard pri nadzoru u polju primjenjivati samo na žensku komponentu,

(ii) u slučaju osnovnog sjemena, kada se koristi muška sterilnost, stupanj sterilnosti muške sterilne komponente iznositi će barem 98%.

(c) Kada je to primjereno, certificirano sjeme će se proizvoditi u miješanom uzgoju ženske muško-sterilne komponente s muškom komponentom koja obnavlja mušku plodnost.

3.b. Usjevi za proizvodnju certificiranog sjeme hibrida zobi, ječma, riže, pšenice, tvrde pšenice, pravog pira i samooplodne pšenoraži

(a) Usjev će biti usklađen sa sljedećim standardima vezano uz udaljenosti od susjednih izvora peludi koji mogu rezultirati nepoželjnim stranim oprašivanjem:

– minimalna udaljenost ženske komponente iznositi će 25 m od bilo koje druge sorte iste vrste osim usjeva muške komponente,

– ta se udaljenost može zanemariti ako postoji dovoljna zaštita od bilo kakvog nepoželjnog stranog oprašivanja.

(b) Usjev će imati dovoljan identitet i čistoću vezanu uz značajke komponenata.

Kada se sjeme proizvodi upotrebom hibridizacijskog sredstva, usjev će biti u skladu sa sljedećim standardima ili ostalim uvjetima:

(i) minimalna čistoća sorte svake komponente iznositi će:

– zob, ječam, riža, pšenica, tvrda pšenica i pravi pir: 99.7%,

– samooplodna pšenoraž: 99.0%;

(ii) minimalni hibriditet mora biti 95%. Postotak hibriditeta ocijeniti će se u skladu s postojećim međunarodnim metodama, ukoliko takve metode postoje. U slučajevima kada se hibriditet utvrđuje tijekom ispitivanja sjemena prije certificiranja ne treba izvršiti utvrđivanje hibriditeta tijekom nadzora u polju.

4. Štetni organizmi koji smanjuju upotrebljivost sjemena, pogotovo *Ustilagineae*, bit će na najmanjoj mogućoj razini.

5. Zadovoljavanje navedenih standarda ili ostalih uvjeta u pogledu osnovnog sjemena ispitat će se u stručnom nadzoru u polju, te u slučaju certificiranog sjemena, ispitat će se ili stručnim nadzorom u polju ili u nadzoru pod stručnom kontrolom.

Ti će se nadzori u polju obavljati u skladu sa sljedećim uvjetima:

A. Stanje i faza razvoja usjeva dozvoljavat će primjereno ispitivanje.

B. Broj nadzora u polju bit će najmanje:

(a) za *Avena sativa*, *Hordeum vulgare*, *Oryza sativa*, *Phalaris canariensis*, *Triticosecale*, *Triticum aestivum*, *Triticum durum*, *Triticum spelta*, *Secale cereale* dva;

(b) za *Sorghum* spp. i *Zea mays*

1) tijekom sezone cvatnje:

(aa) sorte i inbred linije: jedan,

(bb) hibridi: tri.

Kada usjev slijedi *Sorghum* spp. i *Zea mays* usjev ili u prethodnoj ili tekućoj godini, obaviti će se barem jedna posebna terenska inspekcija kako bi se provjerilo jesu li ispunjene odredbe iznešene u točki 1. ovog Dodatka.

C. Veličina, broj i raspodjela dijelova polja na kojima će se vršiti inspekcija u svrhu ispitivanja jesu li ispunjene odredbe ovog Dodatka odrediti će se u skladu s primjerenim metodama (OECD) koje će objaviti Zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo.

DODATAK 2.

UVJETI KOJIMA MORA UDOVOLJAVATI SJEME

1. Sjeme će imati dovoljan identitet i čistoću sorte ili u slučaju sjemena inbred linije, dovoljan identitet i čistoću vezanu uz njegove karakteristike. U pogledu sjemena hibridnih sorti, gore navedene odredbe također će se primjenjivati na karakteristike komponenata.

Sjeme vrsta koje su ispod navedene bit će u skladu sa sljedećim standardima ili ostalim uvjetima:

A. *Avena sativa*, *Hordeum vulgare*, *Oryza sativa*, *Triticum aestivum*, *Triticum durum*, *Triticum spelta* osim hibrida:

Kategorija	Minimalna čistoća sorte (%)
Osnovno sjeme	99.9
Certificirano sjeme, prva generacija	99.7
Certificirano sjeme, druga generacija	99.0

Minimalna čistoća sorte ispitat će se uglavnom u poljskim pregledima provedenim u skladu s uvjetima određenima u Dodatku 1. ovoga Pravilnika.

Aa. Samooplodne sorte *Triticosecale* osim hibrida

Kategorija	Minimalna čistoća sorte (%)
Osnovno sjeme	99,7
Certificirano sjeme, prva generacija	99,0
Certificirano sjeme, druga generacija	98,0

Minimalna čistoća sorte ispitat će se uglavnom poljskim pregledima izvršenim u skladu s uvjetima određenima u Dodatku 1. ovoga Pravilnika.

Ab. Hibridi zobi, ječma, riže, pšenice, tvrde pšenice, pravi pir i samooplodna pšenoraž.

Minimalna čistoća sorte sjemena kategorije certificirano sjeme iznositi će 90%. Ona će se ispitati službenim postkontrolnim testovima na primjereoju količini uzoraka.

B. *Sorghum* spp. i *Zea mays*:

Kada se za proizvodnju certificiranog sjemena hibridnih sorti koristi ženska muško-sterilna komponenta i muška komponenta koja ne obnavlja mušku fertilnost, sjeme će se proizvoditi:

[illegible]

<i>Triticum durum</i> , durum pšenica									
<i>Triticum spelta</i> , pravi pir									
– osnovno sjeme	85	99	4		1(b)	3	0(c)	1	
– C, C1, C2	85(d)	98	10		7	7	0(c)	3	
<i>Phalaris canariensis</i> , blještac									
– osnovno sjeme	75	98	4		1(b)		0(c)		
– C	75	98	10		5		0(c)		
<i>Oryza sativa</i> , riža									
– osnovno sjeme	80	98	4	1					1
– C1	80	98	10	3					3
– C2	80	98	15	5					3
<i>Secale cereale</i> , raž									
– osnovno sjeme	85	98	4		1(b)	3	0(c)	1	
– C	85	98	10		7	7	0(c)	3	
<i>Sorghum spp.</i> , sirak	80	98	0						
<i>Triticosec ale</i> , pšenoraž									
– osnovno sjeme	80	98	4		1(b)	3	0(c)	1	
– C, C1, C2	80	98	10		7	7	0(c)	3	
<i>Zea mays</i> ,	90	98	0						

kukuruz									
---------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(a) najveći dozvoljeni sadržaj sjemeni, naveden u stupcu 4, uključuje sjeme iz stupaca 5 do 10;

(b) ako je u prvom uzorku 1 sjemenka više od dozvoljenog, to se ne smatra kao nečistoća (primjese), ako je drugi uzorak jednake veličine bez sjemenki drugih vrsta žita;

(c) prisutnost 1 sjemenke divlje zobi (*Avena fatua*) ili Sterilna zob (crvena divlja zob) (*Avena sterilis* ili *Avena ludoviciana*) ili Ljilja vratića (*Lolium temulentum*) u propisanom uzorku ne smatra se kao nečistoća, ako je drugi uzorak jednake veličine bez sjemenki navedenih vrsta biljaka;

(d) kod sorti zobi, koje su službeno razvrstane u skupinu 'golica', najmanja klijavost je smanjena na 75% čistog sjemeni. U tom slučaju je na certifikatu o sjemenu naznačeno 'najmanja klijavost 75%';

3. Štetni organizmi koji smanjuju upotrebljivost sjemeni bit će svedeni na najmanju moguću razinu.

Sjeme posebice mora odgovarati sljedećim standardima u pogledu glavnice raži, *Claviceps purpurea*, (maksimalni broj sklerocija ili dijelova sklerocija u uzorku mase propisane stupcem 3. Dodatka 3. ovoga Pravilnika)

kategorija	<i>Claviceps purpurea</i>
1	2
Žitarice, osim hibrida raži:	
• osnovno sjeme	1
• certificirano sjeme	3
hibridi raži:	1
• osnovno sjeme	4(a)
• certificirano sjeme	
(a) prisutnost 5 sklerocija ili njihovih dijelova u uzorku propisane mase smatra se sukladna sa standardom ako drugi uzorak iste mase ne sadrži više od 4 sklerocija ili njegovih dijelova	

DODATAK 3.

3.1. MASA PARTIJE I UZORKA

Vrste	Maksimalna	Minimalna masa uzorka uzetog iz	Masa uzorka za određivanje po broju određenom u stupcima 4
-------	------------	---------------------------------	--

	masa partije (u tonama)	partije (u gramima)	– 10 Dodatka 2 (2.) (A) i Dodatka 2 (3.) (u gramima)
1	2	3	4
<i>Avena sativa</i> ,	30	1000	500
<i>Hordeum vulgare</i> ,	30	1000	500
<i>Triticum aestivum</i> ,	30	1000	500
<i>Triticum durum</i> ,	30	1000	500
<i>Triticum spelta</i> ,	30	1000	500
<i>Secale cereale</i> ,	30	1000	500
<i>Triticosecal</i>	30	1000	500
<i>Phalaris canariensis</i>	10	400	200
<i>Oryza sativa</i>	30	500	500
<i>Sorghum</i> spp.	10	1000	900
<i>Zea mays</i> , osnovno sjeme inbred linija	40	250	250
<i>Zea mays</i> , osnovno sjeme osim onog inbred linija; certificirano sjeme	40	1000	1000
Maksimalna masa partije ne smije prelaziti više od 5%			

DODATAK 4.

CERTIFIKAT O SJEMENU NA PAKIRANJU

A. Potrebne informacije

(a) Za osnovno sjeme i certificirano sjeme:

1. EC pravila i standardi;

2. Tijelo ovlašteno za certifikaciju, naziv ili kratica zemlje (Zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo, Hrvatska);

3. Referentni broj partije;

3.a. Mjesec i godina plombiranja izraženi na slijedeći način: »plombirano...« (mjesec i godina);

ili

mjesec i godina posljednjeg službenog uzimanja uzoraka u svrhu certificiranja, izraženi na sljedeći način: »uzorci uzeti...« (mjesec i godina);

4. Vrsta: hrvatski latinski naziv;

5. Sorta: naziv sorte;

6. Kategorija;

7. Zemlja proizvodnje;

8. Neto ili bruto masa ili broj sjemenki u pakiranju;

8a. Gdje je naznačena masa, a korišteni su granulirani pesticidi, tvari za peletiranje ili drugi kruti dodaci, navesti vrstu dodatka kao i približan odnos između mase čistog sjemena i ukupne mase;

9. Tretirano: naziv aktivne tvari sredstva za zaštitu bilja;

10. U slučaju sorti koje su hibridi ili inbred linije:

– za osnovno sjeme:

ime komponente kojoj osnovno sjeme pripada, koje može biti naznačeno u obliku koda, uz poziv na konačnu sortu, sa ili bez poziva na njezinu funkciju (muška ili ženska), uz riječ »komponenta«;

– za certificirano sjeme:

ime sorte kojoj sjeme pripada, uz riječ »hibrid«;

11. Kada se ponovno ispituje klijavost, potrebno je naznačiti »ponovno ispitano« i (mjesec i godinu), te se može navesti laboratorij koji je napravio ponovno ispitivanje. Takva informacija mora se naznačiti na službenoj naljepnici prilijepljenoj na certifikat o sjemenu na pakiranju;

(b) Za mješavinu sjemena:

1. »Mješavina ...« (vrste ili sorte);

2. Tijelo odgovorno za plombiranje i država;

3. Referentni broj partije;

3.a. Mjesec i godina plombiranja izraženi na sljedeći način: »zapečaćeno ...« (godina i mjesec);

4. Vrsta, kategorija, sorta, zemlja proizvodnje i maseni udio svake od komponenata; nazivi vrste i sorte biti će naznačeni barem na latiničnom pismu;

5. Neto ili bruto masa ili broj sjemenki u pakiranju;
6. Kada je naznačena masa i koriste se granulirani pesticidi, peletirane tvari ili drugi kruti aditivi, naznačit će se priroda aditiva, te približan omjer između mase čistog sjemena i ukupne mase;
7. Kad se ponovno testira klijanje svih komponenata mješavine, naznačit će se riječi »ponovno testirano ... (mjesec i godina)« te se može navesti laboratorij odgovoran za ponovno ispitivanje. Takva informacija mora se naznačiti na službenoj naljepnici prilijepljenoj na certifikat o sjemenu na pakiranju;
8. »Prodaja dozvoljena isključivo u ...« (država).

B. Minimalne dimenzije

110 mm x 67 mm.

DODATAK 5.

**CERTIFIKAT O SJEMENU NA PAKIRANJU I DOKUMENTI POTREBNI U
SLUČAJU SJEMENA KOJE NIJE KONAČNO CERTIFICIRANO, A
POŽETO JE U DRUGOJ DRŽAVI ČLANICI**

A. Informacije potrebne na certifikatu o sjemenu na pakiranju:

- tijelo odgovorno za stručni nadzor i država članica ili njena kratica;
- vrsta, naznačena barem pod njenim botaničkim imenom, koje može biti naznačeno u skraćenom obliku i bez naziva ovlaštenog tijela, latiničnim pismom;
- sorta, naznačena barem latiničnim pismom; u slučaju sorti (inbred linija, hibrida) koje su namijenjene isključivo kao komponente za sorte hibrida, dodat će se riječ »komponenta«;
- kategorija;
- u slučaju hibridnih sorti, riječ »hibrid«;
- neto ili bruto masa;
- riječi »sjeme nije konačno certificirano«.

B. Boja certifikata na pakiranju:

Certifikat na pakiranju će biti sive boje.

C. Informacije potrebne za certifikat o sjemenu uz otpremnicu:

- tijelo koje izdaje dokument;

- vrsta, naznačena barem pod njenim botaničkim imenom, koje može biti naznačeno u skraćenom obliku i bez naziva ovlaštenog tijela, latiničnim pismom;
- sorta, naznačena latiničnim pismom;
- kategorija;
- referentni broj partije sjemena korištenog za sjetvu sjemenskog usjeva i ime zemlje ili zemalja koje su certificirale to sjeme;
- parcela ili referentni broj partije;
- površina sjemenskog usjeva na kojeg se odnosi certifikat o sjemenu
- količina požetog sjemena i broj pakiranja;
- broj generacija nakon osnovnog sjemena, u slučaju certificiranog sjemena;
- potvrda da su ispunjeni uvjeti koje je morao zadovoljiti usjev iz kojeg je proizvedeno sjeme;
- kada je primjereno, rezultati preliminarne analize sjemena.

DODATAK 6.

Obrazac broj 1.

(Naziv i adresa proizvođača – podnosioca prijave)

Telefon:

MB:

Datum:

PRIJAVA za stručni nadzor

(Naziv i sjedište pravne ili fizičke osobe ovlaštene za provođenje stručnog nadzora)

U skladu s Pravilnikom prijavljujem sjemenski usjev
_____ radi provođenja stručnog nadzora.

Odgovorna stručna osoba za proizvodnju sjemena po ovoj prijavi je

(ime i prezime, telefon i mobitel)

Sorta ili hibrid	Zasijan a sjemen. kategor.	Linija		Parcela			Pred usje v	Datum Sjetve	Uvjerjenje		Deklaracija	
		Majka	Otac	K.O. .	K.Č.Br .	Ha			Broj	Datum	Broj	Datum

M.P.

Potpis odgovorne osobe:

Obrazac broj 2.

**Zapisnik
o obavljenom stručnom nadzoru nad sjemenskim usjevom**

broj_____

Podnositelj prijave:

Adresa: _____

Vrsta: _____ Sorta: _____ Kategorija: _____

Prijavljena površina za nadzor, ha: _____ Parcela: _____

Plodored	20__	20__	20__	20__	20__

Broj partije sjemena:

Porijeklo

Proizvođač:

Datum sjetve:

Oznaka u polju: DA – NE

Priložen certifikat o sjemenu sa pakiranja: DA – NE

Minimalna prostorna izolacija: DA – NE

Sklop usjeva po m2:

Razvojni stadij usjeva:

Ujednačenost usjeva: DA – NE

Autentičnost sorte: DA – NE

Genetska čistoća u %:

Polijeganje u %:

ELEMENTI OCJENJIVANJA (broj po nadziranoj jedinici)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	Prosjek
1. ATIPIČNE BILJKE:														
Zbroj														
2. DRUGE VRSTE:														
Zbroj														
3. KOROVI PROBLEMATIČNI ZA ODVAJANJE PRI DORADI (latinski naziv):														
Zbroj														
4. ZDRAVSTVENO STANJE (bolesti i štetnici – latinski naziv):														
Zbroj														

Nadzirana površina – ha: _____

Odbijena površina – ha: _____

Priznata površina – ha: _____

Napomena proizvođaču:

Procjena prinosa, kg/ha (u zadnjem pregledu)

Ukupno kg

Usjev se priznaje: DA – NE u kategoriju:

Datum pregleda:

Potpis odgovorne osobe Potpis nadzornika

Obrazac broj 3.

Zapisnik broj _____/I
o obavljenom stručnom nadzoru nad sjemenskim usjevom stranooplodnog bilja

Podnositelj prijave:

Adresa:

Vrsta:

Híbrido:

Linija: *majka: otac:*

Prijavljena površina za nadzor, ha: Parcela:

Plodored	20____	20____	20____	20____	20____

Broj partije sjemenâ: *majka otac:*

Porijeklo – proizvođač: *majka: otac:*

Datum sjetve: *majka: otac:*

Oznaka u polju: DA – NE

Priložen Certifikat o sjemenu sa pakiranja: DA – NE

Minimalna prostorna izolacija: DA – NE

Ujednačenost usjeva: DA – NE

Razvojni stadij usjeva:

Autentičnost linije: DA – NE

Sklop usjeva po m2: *majka: otac:*

ELEMENTI OCJENJIVANJA (broj po nadziranoj jedinici)

[illegible]

2. MAJČINSKE ATIPIČNE BILJKE:													
Zbroj													
Ukupno u %													
3. ZDRAVSTVENO STANJE:													
Zbroj													

Nadzirana površina – ha:

Odbijena površina – ha:

Priznata površina – ha:

Napomena proizvođaču:

Datum pregleda: _____

Potpis odgovorne osobe Potpis nadzornika

Obrazac broj 4.

IZVJEŠĆE

o obavljenom stručnom nadzoru nad sjemenskim usjevom _____ godine

Red. broj	DOBAVLJAČ		SORTA, HIBRID	KATEGORIJA SJEMENA		POVRŠINA ha		PROCJENA PRINOSA kg
	Naziv	Adresa		Zasijana	Priznata	Zasijana	Priznata	

Datum, _____

Izvješće sastavio:

Obrazac broj 5.

UVJERENJE

o priznavanju sjemenskog usjeva broj _____

1. Dobavljač registriran za proizvodnju sjemena

2. Sjedište (adresa): _____

3. Vrsta sjemena (naziv na hrvatskom i latinskom jeziku):

4. Sorta – hibrid – samooplodna linija:

5. Godina proizvodnje: _____

6. Podrijetlo proizvedenog sjemena:

a) Naziv i sjedište proizvođača sjemena:

b) Broj i datum certifikata o sjemenu uz otpremnicu:

7. Površina sjemenskog usjeva (ha):

8. Ukupni prinos naravnog sjemena u kg:

Na temelju članka 15. stavka 2. Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja (»Narodne novine«, broj 140/2005, 35/08), zapisnika broj ____ od ____ o obavljenom stručnom nadzoru, **priznaje se sjemenski usjev, kategorija ____**

Mjesto i datum:

M.P.

(potpis)

Obrazac broj 6.

EVIDENCIJA O IZDANIM UVJERENJIMA ____ godine

Red broj	NAZIV I SJEDIŠTE DOBAVLJAČA SJEMENA	PODACI O SJEMESKOM USJEVU					
		VRSTA	SORTA	KATEG. SJEM.		PARCELA	
			HIBRID	Zasij.	Prizn.	Ha	Broj
							Naziv
1	2	3	4	5	6	7	8

<i>BROJ</i>	<i>DATUM ZAPISNIKA O OBAVLJENOM STRUČNOM NADZORU</i>						
<i>ZAPISNIKA</i>	<i>I</i>	<i>II</i>	<i>III</i>	<i>IV</i>	<i>V</i>	<i>VI</i>	<i>VII</i>
	<i>pregled</i>	<i>pregled</i>	<i>pregled</i>	<i>pregled</i>	<i>pregled</i>	<i>pregled</i>	<i>pregled</i>
<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>13</i>	<i>14</i>	<i>15</i>	<i>16</i>

REZULTATI OBAVLJENOG STRUČNOG NADZORA – RAZLOZI ODBIJANJA

	<i>PROCJENA</i>		<i>RAZLOZI ODBIJANJA</i>			
<i>PRIZNATO</i>	<i>PRINOSA</i>	<i>ODBIJENO</i>				
<i>ha</i>	<i>UKUPNO</i>	<i>ha</i>	<i>Bolesti i štetnici</i>	<i>Korovi</i>	<i>Primjese</i>	<i>Ostali razlozi</i>
	<i>kg</i>					
<i>17</i>	<i>18</i>	<i>19</i>	<i>20</i>	<i>21</i>	<i>22</i>	<i>23</i>

IZDANO UVJERENJE

<i>Broj</i>	<i>Datum</i>
<i>24</i>	<i>25</i>

Obrazac broj 7.

EVIDENCIJA O ZASNOVANOJ PROIZVODNJI

Redni broj	Proizvodna površina (broj parcele)	Masa proizvedenog sjemena	Vrsta	Sorta	Posijano sjeme (Certifikat o sortnosti)	Proizvedena kategorija	Broj uvjerenja
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>

Obrazac broj 7a

EVIDENCIJA O MASI PREUZETOG SJEMENA

<i>Re</i>	<i>Vr</i>	<i>So</i>	<i>Kateg</i>	<i>Proizv</i>	<i>Natur</i>	<i>Čis</i>	<i>Broj</i>	<i>Ma</i>	<i>Masa</i>	<i>Broj</i>	<i>Izvje</i>	<i>Broj</i>	<i>Datum</i>
-----------	-----------	-----------	--------------	---------------	--------------	------------	-------------	-----------	-------------	-------------	--------------	-------------	--------------

[illegible]

Obrazac broj 7 b

EVIDENCIJA UVEZENIH KOLIČINA SJEMENA

[illegible]

Obrazac broj 7c

EVIDENCIJA O DORAĐENOM SJEMENU

Redni broj	Naziv i sjedište dobavljača sjemena	Vrsta	Sorta	Kategorija	Masa naturalnog sjemena	Masa dorađenog sjemena	Broj Uvjerenja
1	2	3	4	5	6	7	8

Obrazac broj 7d

EVIDENCIJA O KOMPONENTAMA MJEŠAVINE SJEMENA

Redni broj	Naziv mješavine	Sastav					Napomena
		vrsta	sorta	kategorija	broj certifikata	masa sjemena	
1	2	3	4	5	6	7	8

Obrazac broj 8.

Naziv (ime) i sjedište podnosioca zahtjeva

ZAHTJEV ZA IZDAVANJE CERTIFIKATA O SJEMENU BR. _____

1. Biljna vrsta
2. Sorta
3. Kategorija
4. Dobavljač
5. Broj Uvjerenja o priznavanju usjeva, Certifikat o sortnosti za sjeme iz uvoza
6. Broj izvornog certifikata (u slučaju repakiranja)
7. Zemlja porijekla sjemena

Redni broj	Broj Certifikata o sjemenu	Broj izvješća o kakvoći	Godina proizvodnje	Masa partije	Masa jednog pakiranja ili broj zrna	Broj pakiranja	Naziv preparata za dezinfekciju sjemena	Naziv i veličina frakcije	Klijavost %

8. Vrsta certifikata na pakiranju (samoljepiva, za prošivanje, za vezanje)

Datum podnošenja zahtjeva M.P. Podnositelj zahtjeva

Obrazac broj 8a.

Naziv (ime) i sjedište podnosioca zahtjeva

**ZAHTJEV ZA IZDAVANJE
CERTIFIKATA O SJEMENU BR. _____ U SLUČAJU PONOVLJENOG
PAKIRANJA, PLOMBIRANJA I OZNAČAVANJA**

1. Biljna vrsta

2. Sorta

3. Kategorija

4. Dobavljač

5. Broj Uvjerenja o priznavanju usjeva, Certifikat o sortnosti za sjeme iz uvoza

6. Broj izvornog certifikata (u slučaju prepakiranja)

7. Zemlja porijekla sjemena

Red ni broj	Broj Certifika ta o sjemenu	Broj izvješć a o kakvoć i	Godina proizvodn je	Masa partij e	Masa jednog pakiranja a ili broj zrna	Broj pakiranja a	Naziv preparata za dezinfekci ju sjemena	Naziv i veličin a frakcij e	Klijavo st %

8. Vrsta certifikata na pakiranju (samoljepiva, za prošivanje, za vezanje)

Datum podnošenja zahtjeva M.P. Podnositelj zahtjeva

Obrazac broj 9.

EVIDENCIJA O IZDANIM CERTIFIKATIMA O SJEMENU

<i>Redni broj</i>	<i>Datum</i>	<i>Podnositelj zahtjeva</i>	<i>Broj zahtjeva</i>	<i>Broj certifikata</i>	<i>Broj izvješća o kakvoći</i>	<i>Vrsta</i>	<i>Sorta hibrid</i>	<i>Kategorija</i>	<i>God. proizvodnje</i>	<i>Masa partije kg</i>	<i>Masa jednog pakiranja</i>	<i>Broj pakiranja</i>	<i>Serijski brojevi certifikata na pakiranju</i>	<i>Naziv i veličine frakcije</i>	<i>Broj uvjerenja o priznavanju usjeva</i>
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

Obrazac broj 10.

EVIDENCIJA O SJEMENU ZA KOJE SE PODNOSI ZAHTJEV ZA IZDAVANJE CERTIFIKATA O SJEMENU

<i>Redni broj</i>	<i>Vrsta</i>	<i>Sorta</i>	<i>Kategorija</i>	<i>Broj partije</i>	<i>Datum podnošenja zahtjeva</i>	<i>Napomena</i>
1	2	3	4	5	6	7

Obrazac broj 11.

Naziv (ime) i sjedište podnositelja zhtjeva, MB

Ime odgovorne osobe i broj telefona

ZAHTJEV ZA IZDAVANJE I PRODUŽENJE VALJANOSTI CERTIFIKATA O SJEMENU BR. _____

1. Biljna vrsta

2. Sorta

3. Kategorija

4. Dobavljač

Redni	Biljna	Sorta	Postotni	Kategorija	Broj	Broj izvješća	Godina
-------	--------	-------	----------	------------	------	---------------	--------

broj	vrsta		udio		certifikata	o kakvoći	proizvodnje

1. Masa partije:

2. Masa jednog pakiranja:

3. Broj pakiranja:

4. Broj uvjerenja o priznavanju usjeva, certifikat o sortnosti za sjeme iz uvoza:

5. Broj izvornog certifikata (u slučaju prepakiranja):

6. Datum plombiranja:

7. Vrsta certifikata na pakiranju (samoljepivi, za prošivanje, za vezanje)

8. Nazv aktivne tvari preparata za tretiranje sjemena

Datum podnošenja zahtjeva M.P. Podnositelj zahtjeva

Obrazac broj 12.

REPUBLIKA HRVATSKA

**MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODNOGA
GOSPODARSTVA**

UPRAVA POLJOPRIVREDNE I FITOSANITARNE INSPEKCIJE

SEKTOR POLJOPRIVREDNE INSPEKCIJE

Klasa: _____

Urbroj: _____

ZAPISNIK

o uzimanju uzorka za inspekcijske potrebe

1. Naziv i sjedište vlasnika sjemena:

2. Redni broj partije sjemena:

3. Broj certifikata o sjemenu uz otpremnicu:

4. Broj pakiranja:

5. Vrsta i oblik ambalaže:

6. Podaci iz certifikata uz otpremnicu

I. Osnovni podaci o sjemenu	II. Utvrđena kakvoća
1. _____ (biljna vrsta, narodno i latinsko ime)	1. _____ (naziv laboratorija koji je vršio ispitivanje)
2. _____ (sorta, hibrid)	2. _____ (broj i datum izvješća o kakvoći sjemena)
3. _____ (kategorija)	3. _____ (Čistoća, %)
4. _____ (godina proizvodnje)	4. _____ (Udio vlage, %)
5. _____ (proizvođač)	5. _____ (Klijavost, %)
6. _____ (uvoznik)	6. _____ (Energija klijanja, %)
7. _____ (broj dokumenta o sortnosti)	7. _____ (Masa 1000 sjemenki)
8. _____ (količina, kg)	8. _____ (Udio drugih biljnih vrsta, %)
9. _____ (broj pakiranja u partiji i neto masa jednog pakiranja)	9. _____ (Udio korova, %)

10. _____ (serijski brojevi deklaracija na ambalaži)	10. _____ (Broj svjedodžbe o zdravstvenom stanju)
11. _____ (naziv preparata kojim je tretirano)	11. _____ (Datum važenja deklaracije)
12. _____ (broj sjemenki ili dimenzije frakcije)	12. _____ (Datum izdavanja deklaracije)

7. Masa pojedinačnog pakiranja:

8. Način zatvaranja, plombiranja i označavanja

(prošivanjem, lijepljenjem, vezanjem)

9. Mjesto uzimanja uzorka:

10. Uvjeti smještaja skladištenja:

(podno skladište, polica u trgovini, silos, kamion, vagon, brod, visina hrpe i sl.)

11. Podaci o otpremi:

(broj i datum otpremnice, tovarnog lista, broj kamiona, vagona)

12. Količina sjemena od koje je uzorak uzet:

13. Specifične okolnosti:

Uzorak je uzet na propisan način. Na uzorku obaviti ispitivanje čistoće, klijavosti, energije klijanja i zdravstvenog stanja sjemena.

Mjesto i datum: _____

VLASNIK SJEMENA INSPEKTOR
